

Základné údaje o pracovisku

1. Kontaktné údaje

Názov pracoviska: Spoločenskovedný ústav SAV
 Riaditeľ: Prof. Dr. Štefan Šnajg, CSc.
 tel. (051) 62 55856 fax: (051) 62 55856 e-mail: ssnajg@ga.msk.sk
 Zástupca riaditeľa: PaDr. Prautílek Baumgartner, CSc.
 tel.: (051) 62 51990 fax: (051) 62 55856 e-mail: baumgartner@ga.msk.sk
 Vedúci oddelenia: Mgr. Slávka Habišová
 tel.: (051) 62 55856 fax: (051) 62 55856 e-mail: habisova@ga.msk.sk
 Pracovníci: ...
 tel.: (051) 62 51986 fax: (051) 62 55856 e-mail: usanky@ga.msk.sk

SPOLOČENSKOVOEDNÝ ÚSTAV SAV

Adresa sídla: Karpátka 5, 040 01 Košice
 tel. (051) 62 55856 fax: (051) 62 55856 e-mail: -
 Miesty a adresy detašovaných pracovísk:
 tel: - fax: - e-mail: -
 Vedúci detašovaných pracovísk: -
 tel: - fax: - e-mail: -
 Typ organizácie (štruktúra): Ústav prírodných vied SAV, rozpočtová od r. 1975

Správa o činnosti vedeckého pracoviska SAV

za rok 1997

SPLOČENSKOVOEDNÝ ÚSTAV SAV	K	F	F	M
Ľudský potenciál pracovníkov	19	19	13,5	
Vedeckí pracovníci	13	12	12	24000
Ľudský potenciál I.S	4	4	4	8000
Ľudský potenciál O.S	2	2	2	4000
Ľudský potenciál	1	1	1,5	
Pracovníci v domácej službe zahraničného pôsobenia	3	3	3	6000
Ľudský potenciál	-	-	-	-

Košice

január 1998

K... (všeobecné údaje o pracovisku v pracovnom poriadku z 12.1997 (zariadenie pracovníkov z ...
 ... (štruktúra pracoviska, zariadenie pracovníkov v rámci domácej služby)
 ... (práca v zahraničí, v zahraničných firmách, v zastupiteľských zboroch a na ...
 ... (medzinárodná spolupráca)

I. Základné údaje o pracovisku

1. Kontaktné údaje

Názov pracoviska: Spoločenskovedný ústav SAV
Riaditeľ: PaedDr. Štefan Šutaj, CSc.
tel: 095/62 55856 fax: 095/62 55856 e-mail: sutaj@ns.saske.sk
Zástupca riaditeľa: PhDr. František Baumgartner, CSc.
tel: 095/62 51986 fax: 095/62 55856 e-mail: baumgar@ns.saske.sk
Vedecký tajomník: Mgr. Slávka Hadušovská
tel: 095/62 55863 fax: 095/62 55856 e-mail: hadus@ns.saske.sk
Predseda vedeckej rady: PhDr. Miroslav Frankovský, CSc.
tel: 095/62 51986 fax: 095/62 55856 e-mail: franky@ns.saske.sk

Adresa sídla: Karpatská 5, 040 01 Košice

tel: 095/62 55856 fax: 095/62 55856 e-mail: -

Názvy a adresy detašovaných pracovísk: -

tel: - fax: - e-mail: -

Vedúci detašovaných pracovísk: -

tel: - fax: - e-mail: -

Typ organizácie (rozpočtová/príspevková od r.): rozpočtová od r. 1975

2. Počet a štruktúra pracovníkov

ŠTRUKTÚRA PRACOVNÍKOV	K	F	P	R
Celkový počet pracovníkov	19	19	18,5	
Vedeckí pracovníci	12	12	12	24000
Odborní pracovníci VŠ	4	4	4	8000
Odborní pracovníci ÚS	2	2	2	4000
Ostatní pracovníci	1	1	0,5	
Doktorandi v dennej forme doktorandského štúdia	3	3	3	6000
Interní ašpiranti	-	-	-	

Vysvetlivky:

K - kmeňový stav pracovníkov v pracovnom pomere k 31.12.1997 (uvádzať pracovníkov s hlavným pracovným úväzkom, vrátane pracovníčok na riadnej materskej dovolenke, pracovníkov pôsobiacich v zahraničí, v štátnych funkciách, v zastupiteľských zboroch a na základnej vojenskej službe)

F - fyzický stav pracovníkov k 31.12.1997

P - celoročný priemerný prepočítaný počet pracovníkov

R - prepočítaná riešiteľská kapacita v hod/rok

Priemerný vek všetkých kmeňových pracovníkov k 31.12.1997: 40,8

Priemerný vek kmeňových vedeckých pracovníkov k 31.12.1997: 42,7

Pozn.: V **Prílohe č.1** uviesť menný zoznam pracovníkov k 31.12.1997 s vyznačením úväzku a riešiteľskej kapacity.

3. Štruktúra vedeckých pracovníkov (kmeňový stav k 31.12.1997)

Pracovníci s hodnosťou				Vedeckí pracovníci v stupňoch			Vedeckí asistenti
DrSc.	CSc., PhD.	prof.	doc.	I.	IIa.	IIb.	(bez doktorandov)
-	12	-	2	2	8	2	-

4. Iné dôležité informácie k základným údajom o pracovisku a zmeny za posledné obdobie (v zameraní pracoviska, v organizačnej štruktúre a pod.)

II. Vedecká činnosť

1. Projekty riešené na pracovisku

ŠTRUKÚRA PROJEKTOV	Počet	Riešiteľská kapacita na pracovisku (hod/rok)	Pridelené financie na r. 1997
1. Vedecké projekty (evidované VEGA), na ktoré bol v r. 1997 udelený grant	4	42000	158000
2. Záväzné úlohy SAV, na ktoré bol v r. 1997 udelený grant	-		
3. Vedeckotechnické projekty, na ktoré bol v r. 1997 udelený grant	-		
4. Projekty riešené ako štátna objednávka	-		
5. Projekty financované zo zahraničia	-		
6. Projekty riešené v spolupráci so zahraničím bez finančnej podpory	4	-	-
7. Iné projekty (ústavné a riešené v spolupráci s domácimi inštitúciami)	-		

Bližšie vysvetlenie je v *Prílohe č.2*

2. Najvýznamnejšie výsledky

a/ charakteru základného vedeckého poznania

1 Spracovanie vývoja sociálnej psychológie od jej vzniku až po súčasnosť v publikácii J. Výrost, I. Slaměnik (eds.) Sociálna psychológia, ktorá vyšla v Prahe v roku 1997. Pripravené texty majú vysokú informačnú hodnotu a završujú jednu etapu vedeckovýskumnej práce ústavu v základných oblastiach sociálnopsychologických výskumov. (grant VEGA č. 2/ 4168/ 97)

1. Elaboration of development of social psychology from its beginning till now in publication J.Výrost, I. Slameník (eds.) Social psychology, which was published in Prague in 1997. Prepared texts had a high information value and are completing a one phase of scientific and pedagogic work of institute in the basic areas of social and psychologic researches. (grant VEGA č. 2/4168/97)

2 Vo výstupe z riešenia grantovej úlohy v roku 1997, publikácii „Identity v meniacej sa spoločnosti“ (Košice, 1997), boli predložené typológie identít a moderného i postmoderného myslenia o identitách v sociálnych vedách. Typológie spočívajú na presvedčeniach o nepochybných, prirodzených, či "vrodenných" vs konštruovaných základoch osobných či kolektívnych identít (Bačová). Bol dokumentovaný význam historických kontextov a spôsobu využívania historických faktov pri utváraní a udržiavaní etnických identít (Paukovič, Jurová, Homišinová, Konečný, Gajdoš, Šutaj,). Boli osvetlené typy empirického zisťovania a operacionalizácie pojmu identita (Frankovský, Bolfiková) a význam interpretačných rámcov použitých pri empirických výskumoch a vysvetľovaní zistených rozdielov (Baumgartner). (projekt VEGA 95/5305/530/97)

The outcome of the research project in 1997 is a book titled „Identities in Changing Society“ released by the Institute of Social Sciences of SAS. In this book the typologies of identities and typologies of modern and postmodern ways of thinking on identities have been presented. The basis for typologies is beliefs in natural, granted even inherited identities versus beliefs in constructed identities (Bačová). The importance of the historical contexts and the ways of historical facts handling in creating and maintaining of the ethnic identities has been demonstrated (Paukovič, Jurová, Homišinová, Konečný, Gajdoš, Šutaj). The variety of empirical assessment and operationalization of a term of identity has been illustrated in solving of particular research problems (Frankovský, Bolfiková). The interpretative framework which is used in accounting the differences found in empirical studies appears to have a great impact on the understanding the gender identities (Baumgartner).

3 Bola spracovaná charakteristika povojnového vývoja a súčasného postavenia etnických menšín v spolupráci s partnermi zo susedných krajín. (Publikácie Etnické minority na Slovensku: história, súčasnosť, súvislosti, Košice 1997 a Niektoré otázky vývoja národnostných menšín na Slovensku. Košice 1997) Zistené výsledky potvrdzujú, že usporiadanie národnostných pomerov na Slovensku bolo deformované redukciami národnostnej problematiky na jej ekonomické a kultúrne aspekty. To viedlo ku konzervovaniu problémov, ktoré sa prejavili po roku 1989. (projekt VEGA 2/1307/97)

3. A characteristic of after-war development and recent status of ethnic minorities was elaborated in cooperation with the partners from neighbouring countries. (Publications "Ethnic Minorities in Slovakia: History, Presence, Connections, Košice 1997 and "Certain Questions of Development of Minorities in Slovakia. Košice 1997). Detected results are confirming, that arrangement of conditions in Slovakia was deformed by reduction of ethnic issues to its economic and cultural aspects. This led to suppression of problems, which emerged after 1989. (Project VEGA)

4 Bola uskutočnená analýza politického, hospodárskeho a kultúrneho postavenia nemeckej menšiny po druhej svetovej vojne s dôrazom na situáciu spišských Nemcov, v závislosti od meniacich sa spoločenských podmienok. Špecifickým problémom bolo skúmanie ich historickej pamäti. (viď. príspevky S. Gabzdilovej a M. Olejníka v publikácii Identita v meniacej sa spoločnosti. Košice 1997) (projekt VEGA 2/4167/97)

4. An analysis of political, economic, and cultural status of German ethnic minority after II. World War was executed with the emphasis on status of Spiš Germans, in connection with the changing social conditions. As a specific issue, a historical memory of this minority members was analysed. (See papers of S.Gabzdilová and M. Olejník in publication "Identity in changing Society". Košice 1997)

b/ nadväzujúce riešenia závažných problémov v spoločenskej praxi, expertízy a pod.

1 Vydanie kolektívnej publikácie J. Výrost, I. Slaměnik, Sociálna psychológia v Prahe predstavuje významný vklad do etablovania sa tejto disciplíny v oboch krajinách (ČR,SR). Pracovníci SvÚ SAV pripravili 10 kapitol zo 16. Po piatich mesiacoch sa rozpredal celý náklad publikácie (2 000 ks), ktorá slúži ako učebnica pre vysoké školy.

3. Ostatné významné výsledky

4. **Vedecký výstup** (najdôležitejšie bibliografické údaje sú v **Prílohe č.3**)

PUBLIKAČNÁ, PREDNÁŠKOVÁ A EDIČNÁ ČINNOSŤ	Počet v r. 1997/ doplnky z r. 1996
Vedecké monografie publikované doma	6
Vedecké monografie publikované v zahraničí	1
Odborné monografie publikované doma a v zahraničí	
Kapitoly vo vedeckých monografiách publikovaných doma	45
Kapitoly vo vedeckých monografiách publikovaných v zahraničí	9
Kapitoly v odborných monografiách publikovaných doma a v zahraničí	
Pôvodné vedecké práce (štúdie) v plnom rozsahu publikované v periodikách evidovaných v Current Contents a iných databázach ISI	15
Pôvodné vedecké práce (štúdie) v plnom rozsahu publikované doma a v zahraničí v periodikách neevidovaných v Current Contents	10
Publikácie typu <i>short communication a letter to editor</i> uverejnené v periodikách evidovaných v Current Contents	
Publikácie v plnom rozsahu (štúdie) uverejnené v zborníkoch publikovaných v zahraničí (nie abstrakty)	3
Publikácie v plnom rozsahu (štúdie) uverejnené v zborníkoch publikovaných doma (nie abstrakty)	8
Prednášky/ z toho pozvané a vývesky na vedeckých podujatiach s domácou účasťou *	25
Prednášky a vývesky na domácich vedeckých podujatiach s medzinárodnou účasťou a v zahraničí *	16
Vyžiadané prednášky na vedeckých podujatiach s medzinárodnou účasťou	1
Tituly vydávaných periodík evidovaných v Current Contents	
Tituly vydávaných periodík neevidovaných v Current Contents	
Vydané zborníky z vedeckých podujatí s domácou účasťou	
Počet abstraktov zahr./dom. v periodikách a v zborníkoch *	1
Vydané zborníky z domácich vedeckých podujatí s medzinárodnou účasťou	0
Vysokoškolské učebné texty	
Vyžiadané recenzie rukopisov monografií a vedeckých prác v zahraničných časopisoch, príspevkov na konferencie s medzinárodnou účasťou, oponovanie zahraničných grantových projektov	4
Vyžiadané prednášky doma a v zahraničí mimo vedeckých podujatí (napr. na seminároch na ústavoch, vysokých školách a podobne)	0

* prednášky, vývesky a abstrakty nie je potrebné dokumentovať v **Prílohe č.3**

CITÁCIE	Počet v r. 1996 a doplnok za r. 1995
Citácie v periodikách evidovaných v citačných databázach ISI	10
Iné citácie (citácie neevidované v citačných databázach ISI, citácie v monografiách, v zborníkoch, v dizertačných, habilitačných prácach a iné)	49

Pozn.: Pri všetkých položkách je potrebné uviesť len tie práce, ktorých aspoň jeden autor bol kmeňovým zamestnancom ústavu do konca roku 1997. Neuvádzať autocitácie. Citácie spracovať za ústav ako celok, nie iba sumarizovať podľa jednotlivých pracovníkov.

5. Vynálezy a licencie

a) Vynálezy prihlásené v roku 1997

- na Slovensku
o každom uviesť: číslo PV, mená autorov-pôvodcov, názov vynálezu a kto je jeho majiteľom, resp. spolumajiteľom (ústav, ústav spolu s inou organizáciou, súkromná osoba)
- v zahraničí
o každom uviesť: v ktorej krajine, číslo prihlášky, mená autorov-pôvodcov, názov vynálezu a kto je jeho majiteľom, resp. spolumajiteľom (ústav, ústav spolu s inou organizáciou, iná organizácia, súkromná osoba, ...)

b) Vynálezy, na ktoré bol udelený patent v roku 1997

- na Slovensku (uviesť počet/ z toho realizované)
- v zahraničí (uviesť počet/ z toho realizované)

c) Predané licencie

- na Slovensku (uviesť predmet licencie a nadobúdateľa)
v zahraničí (uviesť krajinu, predmet licencie a nadobúdateľa licencie)

6. Komentáre k vedeckému výstupu a iné dôležité informácie k vedeckým aktivitám pracoviska

III. Vedecká výchova a pedagogická činnosť

1. Prehľad údajov o výchove podľa jednotlivých foriem

Forma vedeckej výchovy	Počet k 31.12.1997		Počet ukončených ašpirantúr a doktorantúr v r. 1997		
	ašpiranti	doktorandi		obhajobou	predčasné ukončenie ved.pripravy
		celkový počet	z toho novoprijatí		
vedecká výchova v dennej forme	-	3	3	-	-
vedecká výchova v externej forme (pracovníci z vlastného pracoviska)	-	-	-	-	-
vedecká výchova v externej forme (pracovníci z iných pracovísk)	3	5	5	2	2

2. Školiace pracovisko vo vedných odboroch

Forma vedeckej výchovy	vedný odbor
školiace pracovisko pre vedeckú výchovu (CSc.) do 31.12.1998	PSYCHOLOGICKÉ VEDY
školiace pracovisko pre doktorandské štúdium (PhD.)	-

3. Prehľad údajov o pedagogickej činnosti

PEDAGOGICKÁ ČINNOSŤ	Semestrálne prednášky		Semestrálne cvičenia *	
	doma	v zahraničí	doma	v zahraničí
Počet prednášateľov alebo vedúcich cvičení**	4	-	4	-
Celkový počet hodín v r. 1997	224	-	130	-

* - vrátane semestrálnych seminárov, terénnych cvičení a preddiplomovej praxe

** - len kmeňoví pracovníci

Prehľad prednášateľov semestrálnych predmetov a vedúcich semestrálnych cvičení, s uvedením názvu predmetu, týždenného úväzku katedry a vysokej školy, je uvedený v **Prílohe č. 4**

Počet pracovníkov, ktorí pôsobili ako vedúci diplomových prác: 3 (J. Výrost, L. Lovaš, M. Frankovský),

Počet vedených diplomových prác: 8 (M. Frankovský - 2), (L. Lovaš - 3), (J. Výrost - 3)

Počet pracovníkov, ktorí pôsobili ako školitelia vedeckých ašpirantov (CSc) a doktorandov (PhD.) : 6 : L. Lovaš

- 5, V. Bačová - 1, F. Baumgartner - 2, M. Frankovský - 2, Š. Šutaj - 2, M. Gajdoš - 1, J. Výrost - 4,

Počet oponovaných dizertačných a habilitačných prác: 2 (L. Lovaš, J. Výrost)

Počet pracovníkov, ktorí oponovali dizertačné a habilitačné práce: 2 (L. Lovaš, J. Výrost)

Počet pracovníkov, ktorí pôsobili ako členovia komisií pre obhajoby kandidátskych dizertačných prác: 2 (J.

Výrost, L. Lovaš)

Počet pracovníkov, ktorí pôsobili ako členovia komisií pre obhajoby doktorských dizertačných prác: -

Menný prehľad pracovníkov, ktorí boli menovaní do spoločných odborových komisií pre doktorandské štúdium
: J, Výrost

Menný prehľad pracovníkov, ktorí pôsobili ako členovia vedeckých rád fakúlt a univerzít:
J. Výrost člen vedeckej rady Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity a člen Vedeckej rady
Podnikovohospodárskej fakulty Ekonomickej univerzity v Košiciach

Menný prehľad pracovníkov, ktorí získali vyššiu vedeckú, pedagogickú hodnosť alebo vyšší kvalifikačný
stupeň (s uvedením hodnosti/stupňa)

Š. Šutaj, kvalifikačný stupeň I,

M. Frankovský - II.a

A. Jurová - IIa

4. Zoznam spoločných pracovísk SAV s vysokými školami s uvedením stručného popisu výsledkov spolupráce

5. Iné dôležité informácie k vedeckej výchove a pedagogickej činnosti

Spoločenskovedný ústav SAV je školiacim pracoviskom v odbore psychológia. V tomto odbore sú na ústave prijatí interní doktoranti, ústav zabezpečuje výchovu vedeckých pracovníkov v tomto odbore aj pre vysoké školy aj inštitúcie ďalšie inštitúcie v regióne východného Slovenska. Vedecká výchova pre odbor slovenské dejiny bola zabezpečovaná prostredníctvom FF Prešovskej univerzity a najmä s pomocou Historického ústavu SAV v Bratislave, pričom ako školitelia pracujú pracovníci nášho ústavu.

Problémy môžu nastať po rozhodnutí Akreditačnej komisie, ktorá rozhodla, že garantmi pre školiace pracovisko môžu byť len doktori vied alebo profesori a neakceptovala návrhy na školiace pracoviska, kde boli ako garanti navrhnutí pracovníci, (v odbore psychológia J. Výrost a v odbore slovenské dejiny Š. Šutaj) ktorí sú zaradení v kvalifikačnom stupni I., ale bez DrSc.. To môže Spoločenskovednému ústavu spôsobiť vážne problémy v ďalšej vedeckej výchove.

Pripravená je dohoda o spolupráci s Filozofickou fakultou Prešovskej univerzity.

IV. Medzinárodná vedecká spolupráca

Prehľad údajov o medzinárodnej vedeckej spolupráci je uvedený v *Prílohe č.5*

1. Aktívne medziústavné dohody o spolupráci, s uvedením partnerského pracoviska v zahraničí, náplne, dosiahnutých výsledkov, dĺžky platnosti (od - do) a publikácií, ktoré z týchto spoluprác vyplynuli

1 Partnerské pracovisko Sociologický ústav Akadémie vied Ukrajiny v Kyjeve. Dohoda o spolupráci podpísaná na roky 1994 - 1996. V roku 1997 bola predĺžená do r. 1999.

Pracovníci SvÚ SAV študovali v archívoch na Ukrajine. Do tlače je pripravená publikácia Národnostné menšiny na Slovensku a Ukrajine - porovnávací analýza.

Members of Institute of Social Sciences (ISS) of SAS studied in archives in Ukraine. For publishing is prepared a publication "Ethnic Minorities in Slovakia and Ukraine - Comparable Analysis."

2 Partnerské pracovisko Historický ústav Ukrajinskej akadémie vied v Kyjeve, dohoda podpísaná v roku 1993, bola v roku 1995 predĺžená na roky 1996 - 1997. Spolupráca v oblasti výskumu národnostných vzťahov, výmena informácií, publikácií, recenzovanie prác.

V roku 1997 sa uskutočnil seminár v Užhorode na ktorom sa zúčastnili pracovníci Spoločenskovedného ústavu SAV.

In 1997 a symposium in Užhorod was realized on which participated members of ISS of SAS.

3 Partnerské pracovisko Slezský ústav Slezského zemského múzea v Opave, Česká republika. V oblasti vedeckého výskumu - koordinácia výskumných plánov, organizovanie spoločných podujatí, spolupráca pri výmene vedeckých informácií, spolupráca pri výskume národnostnej problematiky v Čechách a na Slovensku. Dohoda je podpísaná na roky 1995 - 2000.

V roku 1997 boli v Slezskom zborníku publikované práce dve štúdie pracovníkov nášho ústavu. V zborníku, ktorý pripravil SvÚ SAV boli publikované práce pracovníkov Slezského ústavu.

In 1997 two papers were published in Slezský sborník prepared by members of our institute. In publication prepared by ISS of SAS a works of members of Slezsky Institute were published.

4. Partnerské pracovisko Výskumný ústav Zväzu Slovákov v Maďarsku v Békéšskej Čabe. Spolupráca na sociologickom výskume slovenských rodín v Maďarsku a výskume slovenských učiteľov v Maďarsku, výmena informácií, dohoda o hradení pobytu pracovníkov SvÚ pri realizácii výskumov slovenského etnika v Maďarsku.

V roku 1997 sa realizovala príprava výskumu a dotazníka pre sociologický výskum. Pracovníci SvÚ SAV sa zúčastnili na seminári v Sarvaši, pripravuje sa zaškolenie anketárov pre terénny výskum.

In 1997 a preparatory work for questionnaire and sociological research was realized. Members of ISS participated on symposium in Sarvaš, and training of field researchers is prepared.

5 Bola podpísaná 1. 12. 1997 dohoda o spolupráci s Ústavom psychológie Univerzity v Opole v Poľsku, v oblasti výmeny pracovníkov, publikácií, organizovania spoločných konferencií a realizácii spoločných výskumov. Dohoda bola podpísaná na obdobie rokov 1998 - 2001.

1. Účasť na bilaterálnych a multilaterálnych medzinárodných výskumných projektoch, s uvedením názvov projektov, dĺžky platnosti (od - do), dosiahnutých výsledkov a publikácií, ktoré z týchto spoluprác vyplynuli (nezahrnuté v bode 1)

1. Slováci v Maďarsku. (Slovaks in Hungary) Dvojstranný projekt. Partnerské pracovisko Výskumný ústav Zväzu Slovákov v Maďarsku v Békéšskej Čabe. Trvanie projektu 1995 - 1997. Koordinátori projektu A. Divičanová a V. Paukovič.

V roku 1997 bol definitívne pripravený dotazník, uskutočnila sa príprava anketárov a sú pripravené finančné prostriedky zo zahraničných zdrojov na realizáciu sociologického výskumu v teréne.

In 1997 a final version of Questionnaire was prepared, preparation of field workers was completed and financial resources coming from abroad are prepared for execution of sociological research in field

2 Comparative Research Programme on National and Ethnic Identity. Projekt v spolupráci s Ulster University, Northern Ireland, UK. Trvanie projektu 1992 - 2002. , Vedúci riešiteľského kolektívu : prof. P. Weinreich . Spoluriešiteľka projektu V. Bačová.

V roku 1997 bol prezentovaný spoločný príspevok na Európskom kongrese psychológie v Dubline.

In 1997 a common paper had been presented on European Congress of Psychology in Dublin.

3 Law and practice of Central European countries in the field of national minorities protection. Projekt podporovaný Radou Európy. Koordinátor: Institute of Public Affairs Center for International Relations Warsaw. Trvanie projektu: 1997. Na projekte sa podieľali Š. Šutaj a M. Olejník

V rámci projektu bol odovzdaný do tlače rukopis kapitoly do knihy Šutaj, Š. - Olejník, M.: Law and practice of Central European countries in the field of national minorities protection (Slovak Republic) pre publikáciu s rovnomeným názvom pre Institute of Public Affairs Centre for International Relation vo Varšave.

In frame of project of Institute of Public Affairs Centre for International Relations in Warsava a paper named "Law and Practise of Central European countries in the field of national minorities protection (Slovak Republic)" was elaborated by Šutaj, Š and Olejník, M. and prepared for publication.

4 Ašpirácie mladých ľudí do budúcnosti. (Young peopl s understandings of and aspirations for the future. A comparative stude between Slovakia and Britain) - Trvanie projektu 1994 - 1996. Spolupracujúce inštitúcie Open University Milton Keynes, University of Reading. Koordinátor za slovenskú stranu J. Výrost. Na riešení projektu sa podieľajú: J. Výrost a L. Lovaš.

V rámci projektu bola publikovaná kapitola v knihe W.Stainton Rogers, R.Stainton Rogers, J.Výrost, L.Lovaš,(1997), Worlds apart: Young people's aspirations in a changing Europe. In: Roche,J., Tucker, S. (Eds.), Youth in Society. Contemporary Theory, Policy and Practice. London, Sage, 26-34 a vedecká štúdia Výrost,J.,R.Stainton Rogers,W.Stainton Rogers,L.Lovaš, Describing hard times: A cross-cultural comparison of negative values. Studia Psychologica,1997,39,2,137-152.

In frame of project a chapter in publication of W.Staiton Rogers, R.Staiton Rogers, J.Výrost, L.Lovaš (1997), Worlds apart: Young people's aspirations in a changing Europe. In Roche,J., Tucker, S. (Eds), Youth in Society, Contemporary Theory, Policy and Practice. London, Sage, 26-34 and paper Výrost, J., R.Staiton Rogers, W. Staiton Rodgers, L.Lovaš, Describing hard times: A cross-cultural comparison of negative values. Sudia Psychologica, 1997,39,2,137-152.

1. Účast' v multilaterálnych medzinárodných programoch (napr. COST, PECO, COPERNICUS, EUREKA, PHARE, Stredoeurópska iniciatíva, ESPRIT a i.) s uvedením dosiahnutých výsledkov a publikácií, ktoré z týchto spoluprác vyplynuli (Informáciu o dosiahnutých výsledkoch v bodoch 1-3 uviesť aj v jazyku anglickom)

2. Najdôležitejšie prínosy z vyslaní do zahraničia a z prijatí zahraničných pracovníkov a/ v rámci centrálnych dohôd

S. Hadušovská, Poľsko - na základe tohto pobytu bola podpísaná dvojstranná zmluva s Psychologickým ústavom Univerzity v Opole o vzájomnej spolupráci vo vedeckovýskumnej oblasti.

M. Gajdoš, S.Konečný - realizovali výskum v archíve v Užhorode a zúčastnili sa na medzinárodnom úpodujatí.

1. b/ v rámci medziústavných dohôd:

J. Výrost, L. Lovaš, Veľká Británia - riešenie medzinárodného spoločného výskumného projektu, príprava vedeckých štúdií a príprava prvého čísla spoločného časopisu

c/ ostatné

F. Baumgartner, Holandsko - účasť na medzinárodnej konferencii EAESP v Amsterdame , nadviazanie kontaktov s perspektívou ďalšej spolupráce

1. Členstvo a funkcie v medzinárodných vedeckých spoločnostiach a úniách

V. Bačová , F. Baumgartner, M. Frankovský, L. Lovaš, J. Výrost, - European Association of Experimental Social Psychology,

S. Konečný, M. Gajdoš - členovia Vedeckej spoločnosti T. Ševčenka (európska sekcia)

L. Lovaš - EUMENESS

1. Členstvo a funkcie v národných komitétach

2. Zastúpenie v edičných radách časopisov v zahraničí

J. Výrost člen redakčnej rady v International Journal of Transdisciplinary Studies

1. Medzinárodné vedecké podujatia, ktoré ústav organizoval alebo sa na ich organizácii podieľal

a/ s uvedením krátkeho zhodnotenia vedeckého a spoločenského prínosu

b/ s uvedením pripomienok k organizačnému zabezpečeniu podujatia, ak sa konalo v zariadení SAV

V roku 1997 Spoločenskovedný ústav SAV neorganizoval žiadne medzinárodné podujatie.

1. Počet pracovníkov v programových a organizačných výboroch medzinárodných konferencií

2. Zoznam plánovaných medzinárodných vedeckých podujatí, ktoré bude organizovať pracovisko v roku 1998

V septembri 1998 sa uskutoční v Košiciach seminár s pracovným názvom „Otázky jazyka a vzdelávania príslušníkov národnostných menšín“ -

1. Medzinárodné ocenenia a iné dôležité informácie k medzinárodnej vedeckej spolupráci

2. Počet pracovníkov v programových výboroch medzinárodných konferencií

V. Spolupráca s inými domácimi výskumnými inštitúciami (okrem VŠ) a s hospodárskou sférou pri riešení výskumných úloh pre potreby praxe

1. Prehľad inštitúcií a výsledkov spolupráce vrátane prípadného finančného efektu

2. Ďalšie informácie k spolupráci s hospodárskou sférou (napr. pripravované spoločné projekty, členstvo v dozorných radách, prenos technológií do praxe a pod.)

VI. Aktivity pre vládu, parlament a iné organizácie

1. Prehľad aktuálnych spoločenských problémov, ktoré riešilo pracovisko v spolupráci s vládnymi a parlamentnými orgánmi alebo pre ich potrebu

A. Jurová - Vyžiadané konzultácie pre poslanca Národnej rady SR prof. Rosivala k problematike Rómov na východnom Slovensku v súvislosti s kauzou Jarovnice - 16. januára 1997 a v súvislosti s interpeláciou ministerky školstva p. Slávkovskej k problematike vzdelávania rómskych detí - 14. marca 1997.

A. Jurová - Účasť na pripomienkovom konaní a na zasadnutí Poradného zboru Splnomocnenca vlády pre riešenie problémov občanov vyžadujúcich osobitnú pomoc dr. B. Baláža k Návrhom koncepčných zámerov vlády na riešenie problémov Rómov v súčasných spoločensko-ekonomických podmienkach - 27. aug. 1997.

2. Členstvo v poradných zboroch vlády, parlamentu, prezidentskej kancelárie a pod.

M. Gajdoš - člen Rady vlády SR pre národnosti

3. Expertízna činnosť a iné služby pre štátnu správu a miestne samosprávne orgány

VII. Aktivity v orgánoch SAV

1. Členstvo v komisiách Predsedníctva SAV

L. Lovaš - člen Predsedníctva SAV, člen komisie pre životné prostredie

2. Členstvo vo Výbore Rady vedcov SAV, VEGA a pod.

F. Baumgartner - člen grantovej agentúry VEGA pre vedy o človeku.

M. Frankovský - člen Rady vedcov

S. Gabzdilová, - členga grantovej komisie VEGA pre historické vedy

L. Lovaš - člen komisie VEGA pre vedy o človeku

VIII. Vedecko-organizačné a popularizačné aktivity a ceny a vyznamenania

1. Vedecko-popularizačná činnosť (počet monografií, prednášok, príspevkov v tlači, rozhlase, televízii a pod.)

JUROVÁ A.:

Rozhovor s redaktorkou A. Petkovou pre noviny Lúč/Východoslovenské noviny o problémoch Rómov na Slovensku a východnom Slovensku obzvlášť (12. apríla 1997) in: Malešová, E., Petková, A.: Až na dno samého dna, Lúč, 16. apríla 1997, s. 3.

Reakcia na uverejnený rozhovor (odovzdaný materiál vyšiel na dvakrát) in: Prečo sa hanbia sami za seba, Lúč, 11. júna 1997, s. 5.

Viac detí, viac úcty, Lúč, 25. júna 1997, s. 5.

MATULA P.:

-vedecko-popularizačná činnosť - príspevky v tlači:

Matulová M., Matula P., Jesenský M.: Templári. Košičania po stopách starých templárov. (Magazín Košického Večera, 1.časť 1.8.1997, 2.časť 8.8.1997, 3.časť 22.8.1997, 4.časť 5.9.1997)

-vedecko-popularizačná činnosť - rozhlas:

rozhovor o templároch na Slovensku. Slovensko 1, (6.8.1997 o 6.35)

ŠUTAJ Š.:

príspevky v tlači:

1 Š. Šutaj, Reverz - politická zbraň. Pravda, č. 2, 3. 1. 1997.

príspevky v rozhlase a televízii

1 Šutaj, Š. - J. Handžarik: Od autonómie k februáru 1948. Scénar pre publicistickú reláciu Slovenskej televízie v Košiciach - Odvysielané 10. 5. 1997, repríza 12.5.1997.

2 Šutaj, Š. - J. Handžarik: Slovensko - české vzťahy v rokoch komunistickej diktatúry. Scénar pre publicistickú reláciu Slovenskej televízie v Košiciach - 1997

3 Účasť na diskusnej relácii STV Od autonómie k februáru 1948. Odvysielané 10. 5. 1997, repríza 12.5.1997.

4 Rozhovor pre rádio Slobodná Európa o problematike výmeny obyvateľstva medzi Československom a Maďarskom v rokoch 1946 - 1948. 5. októbra 1997., 11. októbra 1997

5 M. Bekeč - Š. Šutaj, Zo zajatia poloprávd... Scenár k publicistickému filmu. STV 2,, odvysielané v tretej a štvrtej repríze v r. 1997

2. Usporiadanie domácich vedeckých podujatí (vrátane kurzov a škôl), s uvedením názvu podujatia, dátumu a miesta konania a počtu domácich a zahraničných účastníkov

Domáce vedecké podujatie: "Hľadanie identít v meniacej sa spoločnosti", 21.- 23. októbra 1997, Košice, 35 domácich účastníkov.

Domáce vedecké podujatie: "Možnosti interdisciplinárneho výskumu sociálnych noriem". Košice, SvÚ SAV, 12.9.1997, 25 domácich účastníkov.

3. Členstvo v organizačných výboroch domácich a zahraničných vedeckých podujatí, s uvedením názvu podujatia, dátumu a miesta konania

Bačová V.: predseda organizačného výboru podujatia: "Hľadanie identít v meniacej sa spoločnosti".

Výrost J.: predseda organizačného výboru "Možnosti interdisciplinárneho výskumu sociálnych noriem".

4. Domáce vedecké vyznamenania a ceny a iné dôležité informácie k vedecko-organizačným a popularizačným aktivitám (uviest' konkrétne)

Správy o vedeckých podujatiach:

Baumgartner F. (1997): Medzinárodná konferencia „Osobnosť v sociálnom kontexte: Kognitívne procesy a stratégie správania“. Správy SAV, 33, 10, 7.

5. Členstvo v redakčných radách domácich časopisov

Paukovič V. - člen redakčného kruhu časopisu Sociológia

Výrost J. - člen redakčnej rady časopisov Studia psychologica a Psychológia a patopsychológia dieťaťa

6. Činnosť v domácich vedeckých spoločnostiach

Bačová V., Baumgartner F., Frankovský M., Lovaš L., Výrost J. - členstvo v Slovenskej psychologickej spoločnosti.

Jurová A., Gajdoš M., Matula P., Šutaj Š., Konečný S. - členstvo v Dejepisnom spolku v Košiciach.

Konečný S., Gajdoš M., Šutaj Š., Jurová A. - členstvo v Slovenskej historickej spoločnosti pri SAV.

Konečný S., Gajdoš M. - členstvo v Asociácii ukrajínistov Slovenska.

Jurová A. - členstvo v Slovenskej demografickej a štatistickej spoločnosti.

Paukovič V., Bolfiková E. - členstvo v Slovenskej sociologickej spoločnosti.

IX. Činnosť knižnično-informačného pracoviska

1. Uviest', či ide o knižnicu alebo základné informačné stredisko, s akým počtom pracovníkov prepočítaných na plný úväzok

Ústav má knižnicu, ktorú vedie 1 pracovník na plný úväzok.

2. Prehľad poskytovaných knižnično-informačných služieb (rešerše, výpožičky, reprografie a podobne)

Knižnica poskytuje výpožičky a reprografie.

3. Najdôležitejšie samostatné vydania knižnice (bibliografie, príručky, prehľady, bulletiny a podobne)

4. Stav knižničných fondov (počet titulov dochádzajúcich periodík, počet dizertácií, fotodokumentov a podobne)

Stav knižničného fondu k 31. 12. 1997 : 6495

Stav odoberajúcich periodík v roku 1997: časopisy - 26 z toho noviny : 6

X. Hospodárenie pracoviska

Rozpočtové a príspevkové organizácie:

1. Prostriedky z rozpočtu SAV

	Plánované na r. 1997	Čerpanie k 31.12.1997
FINANČNÉ PROSTRIEDKY		
Kapitálové	0	-
Mzdové	2298	2298
Vedecká výchova	187	185
Odvody do poisťovní	928	936
Bežné výdavky na projekty (VEGA, VTP, ŠO)	158	142 *
Ostatné bežné výdavky	3943	3856
Spolu	3943	3856

2. Prostriedky z iných zdrojov vrátane zahraničných

	Plánované na r. 1997	Čerpanie k 31.12.1997
FINANČNÉ PROSTRIEDKY		
Ostatné granty	-	35
Príjmy a tržby z nájomného a služieb	94	98 (splnené)
Ostatné príjmy a tržby (zo zmlúv a pod.)	-	1
Spolu	94	134

* nevyčerpané z dôvodu platobnej neschopnosti banky

3. **Podiel:** celkové pridelené prostriedky z rozpočtu SAV 3943
prepočítaný počet pracovníkov ústavu 18,5

4. **Podiel:** celkové pridelené prostriedky z rozpočtu SAV 3943
prepočítaný počet vedeckých pracovníkov ústavu 12

5. Iné dôležité informácie k hospodáreniu pracoviska:

1 vecné neinvestičné výdavky

a/ Za najdôležitejší problém roku 1997 považujem "podraz", ktorý na nás vykonala na konci roku 1997 Národná banka Slovenska. Koncom roku 1997 vedúca THS v Košiciach oznámila, že v Bratislave sa "objavili" voľné prostriedky na vecné neinvestičné výdavky. Pretože ústav už 3 roky nekúpil ani arch papiera a žili sme zo starých zásob, na ústave nefungovali tlačiarne a náš dosluhujúci rozmnožovací prístroj už nemal valec ani toner, využil som ponuku a objednal tovar za 70 tisíc SK. NBS však faktúry nepreplatila v roku 1997, ale v 2. januára 1998. Boli to síce užitočne investované prostriedky, ale za normálnych podmienok sa tieto nákupy mohli realizovať opatrne a postupne.

Z našich grantových prostriedkov Národná banka Slovenska nepreplatila koncom roku faktúru za noviny a časopisy v hodnote 6 000 Sk., a faktúru na ďalších 10 000 Sk. za vytlačenie publikácie z grantu V. Bačovej, ktorá je už vydaná. Z toho dôvodu neboli vyčerpané finančné prostriedky za granty a zároveň sme uvedené faktúry museli vyplatiť z prostriedkov Spoločenskovedného ústavu SAV na roku 1998.

Znamená to, že **do roku 1998 sme vstúpili s 86 tisícovou "sekerou"**. K tomu prirátame 145 200 Sk., ktoré by sme podľa zákona mali dať na stravu (v skutočnosti ich samozrejme nedáme, ale aj tak je potrebné rátať aspoň so sumou 70 000 Sk.), odvod 1% prostriedkov na sociálny fond (asi 25 000 Sk), platby za elektrinu, telefóny, revízie hromozvodov a hasiacich prístrojov, poštovné a nevyhnutné cestovné výdavky. Znamená to, že v roku 1997 sme nevyčerpali prostriedky na granty, ale rok 1998 bude úplne katastrofálny, pretože už 2. januára 1998 sme mali vyčerpaných skoro 50% z prostriedkov aké sme dostali v roku 1997. (čisté VNV v roku 1997 boli 174 tisíc Sk.-)

b/ Už v rokoch 1995, 1996 a 1997 som upozorňoval na to, že náš ústav nie je schopný z doteraz pridelovaných finančných prostriedkov na VNV plne hrať stravné pre svojich pracovníkov na všetky dni (v zmysle zákona NR SR č. 386/1996 Z.z.). V roku 1997 sme každému pracovníkovi ústavu prispievali na 10 stravných lístkov mesiaci (27,50 Sk. na jeden stravný lístok) Ústav na stravné lístky zo svojich prostriedkov, mimo sociálneho fondu v r. 1997 vyčerpal 58 000 Sk.

Upozorňujem, že ak budú prostriedky na rozpočty ústavov pridelované štvrťročne, ako bolo zvykom v predchádzajúcich rokoch, po zaplatení faktúr za I. štvrťrok za elektrinu, teplo, vodu..., a aspoň po 10 lístkov na mesiac na stravu, nebudeme mať koncom I. štvrťroku na mzdy !!!

1 kapitálové výdavky

V roku 1997 sme všetky kapitálové prostriedky museli „obetovať“ na viazanie rozpočtu. Malé ústavy, ako je náš v prípade krátenia nemajú inú možnosť, ak nechceme siahnuť na mzdy. Z vecných neinvestičných výdavkov nie je už čo ubrať.

Nepodarilo sa „vylepšiť“ počítače, ktoré sú väčšinou zastaralé, s RAM 2 MG a 80MG tvrdými diskami (15 000 Sk.-)

Nepodarilo sa zabezpečiť "solídne" Pentium, ako server pre prácu s Internetom **ani legalizovať programové vybavenie pre prácu s Internetom**

Nevyhnutne potrebujeme kopírku, na ktorú žiadam prostriedky 3 roky

V roku 1997 bol náš ústav prepojený optickým káblom na Internet. Realizácia sa uskutočňuje tzv. hviezdicovým systémom. Zatiaľ máme napojený na internet jeden počítač. Je však možné postupne napojiť ďalších 8 počítačov.

3 mzdový fond

a/ Mzdový fond ústavu zostáva, pri zohľadnení valorizácie, zhruba na tej istej úrovni, kým kvalifikačná štruktúra primerane so skúsenosťami a produkciou pracovníkov ústavu rastie. Z toho dôvodu sa postupne znižuje podiel pohyblivej zložky mzdy. V roku 1997 na konci roka ústav nemal žiadne prostriedky na odmeny a boli krátené aj osobné príplatky.

V roku 1998 ukončí doktorantské štúdium M. Staško, ktorý je interným aspirantom Historického ústavu SAV s miestom pobytu v Košiciach, teda náš doktorant, ktorý pracuje na úlohách ústavu. Pre nedostatok finančných prostriedkov budeme mať problém s jeho prijatím na ústav po vypršaní doktorantského štúdia.

Len príspevkové organizácie:

Okrem analogických bodov 1 - 5 uviesť bod 6

6. Analýza hospodárskej činnosti v roku 1997

- uviesť charakter výskumnej práce vykonávanej za úplatu v rámci hospodárskych zmlúv a výšku príjmu a použitie fondu na investície. Uviesť hospodársky výsledok za rok 1997

XI. Nadácie pri pracovisku (s uvedením názvu, zamerania, hospodárenie v roku 1997)

XII. Iné významné činnosti pracoviska

XIII. Závažné problémy pracoviska a podnety pre činnosť SAV

- hospodárenie

Za základný problém považujeme nedostatok finančných prostriedkov. Viazanie prostriedkov zo štátneho rozpočtu nás núti vzdávať sa kapitálových prostriedkov úplne, čo sa negatívne prejavuje v stave prístrojového vybavenia ústavu. Činnosť ústavu brzdí nedostatok vecných neinvestičných prostriedkov a nedostatok mzdových prostriedkov na osobné príplatky. Zvyšovanie rozpočtu o 3,5% považujeme pri súčasnej inflácii a raste cien vo všetkých oblastiach za nedostatočné, ktoré postupne znižuje životný štandard pracovníkov vo vedeckej sfére.

- vedecká výchova

Najväčší problémom je snaha Akreditačnej komisie nedovoliť, aby školicimi pracovníkmi mohli byť pracovníci, kde sú ako garanti navrhovaní pracovníci s I. kvalifikačným stupňom, ale bez hodnosti DrSc.

- technické zabezpečenie

Pretože za posledné obdobie sme „museli“ skromné a ťažko vybojované kapitálove prostriedky obetovať na viazanie finančných prostriedkov koncom roka, zaostáva programové vybavenie počítačov, ale aj samotné PC, väčšinou PC - 386, s nízkou kapacitou pamäte. Súrne potrebujeme nové Pentium - ako server pre internetovú vnútornú sieť a zväčšenie kapacity pamäte starších strojov a kapacitu tvrdých diskov. Rozmnožovacie prístroje na ústave sú v havarijnom stave.

Správu o činnosti SAV spracoval(i): PhDr. F. Baumgartner, CSc., tel. 095 62 51986

XIV. Prílohy

Príloha č.1

Menný zoznam pracovníkov k 31.12.1997

Uviesť podľa kategórií:

Vedúci vedecký pracovník DrSc.: -

Vedúci vedecký pracovník CSc.: Doc. PhDr. J. Výrost, CSc.*, 100%, 2000 hod/rok

PaedDr. Š. Šutaj, CSc., 100%, 2000 hod/rok

Samostatný vedecký pracovník CSc.: PhDr. V. Bačová, CSc., 100%, 2000 hod/rok

PhDr. F. Baumgartner, CSc., 100%, 2000 hod/rok

PhDr. M. Frankovský, CSc., 100%, 2000 hod/rok

PaedDr. M. Gajdoš, CSc., 100%, 2000 hod/rok

PhDr. A. Jurová, CSc., 100%, 2000 hod/rok

PhDr. S. Konečný, CSc., 100%, 2000 hod/rok

Doc.,PhDr. L. Lovaš, CSc., 40%, 800 hod/rok

PhDr. V. Paukovič, CSc., 100%, 2000 hod/rok

Ostatní vedeckí pracovníci: PhDr. E. Bolfiková, CSc., 100%, 2000 hod/rok

PhDr. S. Gabzdilová, CSc. 100%, 2000 hod/rok

Odborní pracovníci VŠ: M. Olejník, 100%, 2000 hod/rok

PhDr. M. Homišinová, 100%, 2000 hod/rok

Mgr. P. Matula, 100%, 2000 hod/rok

Mgr. S. Hadašovská, 100%, 2000 hod/rok

Odborní pracovníci ÚS: V. Kacvinská, 100%, 2000 hod/rok

M. Nickelová, 100%, 2000 hod/rok

Interní ašpiranti: -

Doktorandi: Mgr. B. Mihinová, 100%, 2000 hod/rok

Mgr. P. Bajan, 100%, 2000 hod/rok

Mgr. M. Babík, 100%, 2000 hod/rok

Ostatní: M. Rímska, 50%, 1000 hod/rok

Pozn.: Pri každom mene uviesť tituly, úväzok v % a riešiteľskú kapacitu v hod/rok. Označiť hviezdičkou(*) špičkového pracovníka.

Príloha č.2

Projekty riešené na pracovisku

a/financované VEGA

1 **Úloha sociálnych a implicitných noriem v stratégiách správania.** (The roll of social and implicit norms in the behavioral strategies) Doba riešenia 1997 - 1999. Zodpovedný riešiteľ: Doc. Jozef Výrost, CSc.

2 **Postavenie nemeckej minority v regióne Spiša v rokoch 1918 - 1948.** (Status of German minority in the region of Spiš in years 1918-1948.) Doba riešenia 1997 - 1999. Zodpovedný riešiteľ: Dr. Soňa Gabzdilová, CSc.

3 **Medzigeneračná pamäť ako mediátor formovania nových identít v procese transformácie slovenskej spoločnosti.** (Intergeneration memory as the mediator for the formation of new identities in the process of transformation of Slovak society). Doba riešenia 1996 - 1998. Zodpovedný riešiteľ Dr. Viera Bačová, CSc.

4 **Vývoj etnických menšín po 2. svetovej vojne a interetnické vzťahy na Slovensku.** (Development of ethnic minorities after 2. World War and interethnic relations in Slovakia.) Doba riešenia 1994 - 1997. Zodpovedný riešiteľ: Dr. Marián Gajdoš, CSc.

c/ projekty riešené v spolupráci so zahraničím bez finančnej podpory

1. Slováci v Maďarsku. (Slovaks in Hungary) Dvojstranný projekt. Partnerské pracovisko Výskumný ústav Zväzu Slovákov v Maďarsku v Békéšskej Čabe. Trvanie projektu 1995 - 1997. Koordinátori projektu A. Guyvicsan a V. Paukovič.

2 The construction/perception of ethnicity in terms of primordialism and situationism: An Examination of the Ethnic Beliefs of University Teachers in the UK, Slovakia and Australia. trvanie projektu 1995 - 1997. Vedúca medzinárodného porovnávacieho výskumného projektu, V. **Báčová**.

3 Law and practice of Central European counties in the field of national minorities protection. Projekt podporovaný Radou Európy. Koordinátor: Institute of Public Affairs Center for International Relations Warsaw. Trvanie projektu: 1997. Na projekte sa podieľali Š. Šutaj a M. Olejnik

4 Ašpirácie mladých ľudí do budúcnosti. (Young people's understandings of and aspirations for the future. A comparative study between Slovakia and Britain) - Trvanie projektu 1994 - 1996. Spolupracujúce inštitúcie Open University Milton Keynes, University of Reading. Koordinátor za slovenskú stranu J. Výrost.

Na riešení projektu sa podieľajú: J. Výrost a L. Lovaš

Príloha č. 3

Vedecký výstup - bibliografické údaje výstupov (uviesť v poradí podľa tabuľky II.2.)

VEDECKÝ VÝSTUP - BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE VÝSTUPOV (1997/doplňky 1996)

Monografie publikované doma:

Báčová V. (1996): Etnická identita a historické zmeny. Výskum obyvateľov vybraných obcí Slovenska. Bratislava, Veda, 200.

Báčová V., Kusá Z. (Eds.) (1997): Identity v meniacej sa spoločnosti. Košice, SvÚ SAV, 286.

Gajdoš M., Konečný S. (Eds.) (1997): Niektoré otázky vývoja národnostných menšín na Slovensku. Košice, SvÚ SAV, 270.

Gajdoš M., Matula P. (Eds.) (1997): Niektoré otázky vývoja národnostných menšín na Slovensku. Košice, SvÚ SAV, 209.

Lovaš L., Výrost J. (Eds.) (1997): Stratégie správanie v náročných životných situáciách. Košice, SvÚ SAV, 128.

Výrost J., Zeľová A., Lovaš L. (1996): Vybrané kapitoly zo sociálnej psychológie III. Bratislava, Veda, 163.

Monografie publikované v zahraničí:

Výrost J., Slaměník I. (Eds.) (1997): Sociální psychologie - Sociálna psychológia. Praha, ISV, 453.

Kapitoly v monografiách publikovaných doma:

Báčová V. (1997): Etnické menšiny v strednej a východnej Európe. Možnosti porovnávacej analýzy. In: Gajdoš M., Matula P. (Eds.): Niektoré otázky vývoja národnostných menšín na Slovensku. Košice, SvÚ SAV, 6-34.

Báčová V. (1997): O veľkých a malých konštrukciách identity. In: Bačová V., Kusá Z. (Eds.): Identity v meniacej sa spoločnosti. Košice, SvÚ SAV, 12-21.

Baumgartner F. (1997): K niektorým otázkam štúdia rodovej (gender) identity. In: Bačová V., Kusá Z. (Eds.): Identity v meniacej sa spoločnosti. Košice, SvÚ SAV, 232-236.

Baumgartner F. (1997): Vzťah depresie a stratégií riešenia náročných situácií. In: Lovaš L., Výrost J.(Eds.): Stratégie správania v náročných životných situáciách, Košice, SvÚ SAV, 94-100.

Baumgartner F., Hadašová S. (1997): Dimenzie náročných životných situácií. In: Lovaš L., Výrost J.(Eds.): Stratégie správania v náročných životných situáciách, Košice, SvÚ SAV, 16-37.

Bolfíková E. (1997): Náročné životné situácie - možnosti empirickej klasifikácie. In: Lovaš L., Výrost J.(Eds.): Stratégie správania v náročných životných situáciách, Košice, SvÚ SAV, 38-46.

Bolfíková E. (1997): Sociálna identita a norma - empirická analýza vzťahu pocitu príslušnosti k makrosociálnym útvarom a jednej subjektívnej normy. In: Bačová V., Kusá Z. (Eds.): Identity v meniacej sa spoločnosti. Košice, SvÚ SAV, 207-220.

Bolfíková E. (1997): Stratégie riešenia náročných životných situácií a problém férovosti. In: Lovaš L., Výrost J. (Eds.): Stratégie správania v náročných životných situáciách, Košice, SvÚ SAV, 107-117.

Frankovský M., Baumgartner F. (1997): Vývin a konštrukcia metodiky skúmania stratégií správania v náročných situáciách (Dotazník SPNS). In: Lovaš L., Výrost J.(Eds.): Stratégie správania v náročných životných situáciách, Košice, SvÚ SAV, 61-81.

- Frankovský M. (1997): Argumentatívnosť vo vzťahu k stratégiám správania v náročných situáciách. In: Lovaš L., Výrost J. (Eds.): *Stratégie správania v náročných životných situáciách*, Košice, SvÚ SAV, 101-106.
- Frankovský M. (1997): Vybrané aspekty analýzy štruktúry vnímania príslušnosti k makrosociálnym útvarom. In: Bačová V., Kusá Z. (Eds.): *Identity v meniacej sa spoločnosti*. Košice, Spoločenskovedný ústav SAV, 195-206.
- Gabzdilová S. (1997): Inštitucionálne zabezpečenie kultúrneho života maďarskej menšiny na Slovensku v rokoch 1948 - 1989. In: Gajdoš M., Matula P. (Eds.): *Niektoré otázky vývoja národnostných menšín na Slovensku*. Košice, SvÚ SAV, 115-134.
- Gabzdilová S. (1997): Nemecká menšina na Slovensku v rokoch 1947 - 1950. In: Gajdoš M., Konečný S. (Eds.): *Niektoré otázky vývoja národnostných menšín na Slovensku*. Košice, SvÚ SAV, 114-124.
- Gabzdilová S. (1997): Odsun Nemcov z územia Spiša v rokoch 1946 - 1947 v reflexii ich individuálnej historickej pamäti. In: Bačová V., Kusá Z. (Eds.): *Identity v meniacej sa spoločnosti*. Košice, SvÚ SAV, 137-144.
- Gajdoš M. (1997): Rusíni (Ukrajinci) v podmienkach transformácie spoločnosti 1989 - 1995. In: Gajdoš M., Matula P. (Eds.): *Niektoré otázky vývoja národnostných menšín na Slovensku*. Košice, SvÚ SAV, 180-192.
- Gajdoš M. (1997): Rusíni. Nová etnická menšina Slovenska? In: Bačová V., Kusá Z. (Eds.): *Identity v meniacej sa spoločnosti*. Košice, SvÚ SAV, 127-136.
- Gajdoš M. (1997): Rusíni (Ukrajinci) na Slovensku po roku 1989. (K právnym, jazykovým a školským problémom). In: Gajdoš M., Konečný S. (Eds.): *Etnické minority na Slovensku: história, súčasnosť, súvislosti*. Košice, SvÚ SAV, 82-93.
- Hadušovská S. (1997): Spravodlivosť ako kritérium hodnotenia náročných životných situácií. In: Lovaš L., Výrost J. (Eds.): *Stratégie správania v náročných životných situáciách*, Košice, SvÚ SAV, 118-122.
- Homištinová M. (1997): Etablovanie maďarských politických subjektov a ich miesto v zastupiteľských orgánoch Slovenskej republiky. In: Gajdoš M., Konečný S. (Eds.): *Etnické minority na Slovensku: história, súčasnosť, súvislosti*. Košice, SvÚ SAV, 34-48.

Homištinová M. (1997): Jazykové práva etnických minorít na Slovensku a ich súčasné interpretácie maďarskou menšinou. In: Bačová V., Kusá Z. (Eds.): Identity v meniacej sa spoločnosti. Košice, SvÚ SAV, 115-126.

Homištinová M. (1997): Maďarské politické strany a hnutia vo verejnom a politickom živote Slovenska. In: Gajdoš M., Matula P. (Eds.): Niektoré otázky vývoja národnostných menšín na Slovensku. Košice, SvÚ SAV, 101-114.

Homištinová M. (1997): Vývoj a zmeny v národnostnej kultúre maďarskej menšiny po transformácii slovenskej spoločnosti. In: Gajdoš M., Matula P. (Eds.): Niektoré otázky vývoja národnostných menšín na Slovensku. Košice, SvÚ SAV, 135-151.

Jurová A. (1997): História Rómov - zdroj pozitívnej etnickej emancipácie? In: Bačová V., Kusá Z.: Identity v meniacej sa spoločnosti. Spoločenskovedný ústav, Košice, 155-164.

Jurová A. (1997): Rómovia na Slovensku. Náčrt povojnového vývoja a jeho problémov. In: Gajdoš M, Konečný S. (Eds.): Etnické minority na Slovensku: história, súčasnosť, súvislosti. Košice, SvÚ SAV, 49-68.

Jurová, A. (1997): K možnostiam etnokultúrneho rozvoja Rómov na Slovensku. In: Gajdoš M., Matula P. (Eds.): Niektoré otázky vývoja národnostných menšín na Slovensku. Košice, SvÚ SAV, 152-179.

Konečný S. (1997): Formovanie polyetnického zloženia obyvateľstva Slovenska. In: Gajdoš M., Matula P. (Eds.): Niektoré otázky vývoja národnostných menšín na Slovensku. Košice, SvÚ SAV, 35-66.

Konečný S. (1997): História v národnej ideológii Slovákov do roku 1918: klady a úskalia. In: Bačová V., Kusá Z. (Eds.): Identity v meniacej sa spoločnosti. Košice, SvÚ SAV, 76 - 87.

Konečný S. (1997): Rusíni na Slovensku a ich národné vedomie v období socializmu. In: Gajdoš M., Konečný S.(Eds.): Etnické menšiny na Slovensku: história, súčasnosť, súvislosti. Košice, SvÚ SAV, 69-81.

Lovaš L. (1996): Interpersonálna agresia. In: Výrost J., Zel'ová A., Lovaš L.: Vybrané kapitoly zo sociálnej psychológie III., Bratislava, Veda, 44-81.

Lovaš L. (1997): Stratégie správania v náročných situáciách a agresivita. In: Lovaš L., Výrost J. (Eds.): Stratégie správania v náročných životných situáciách. Košice, SvÚ SAV, 89-93.

- Lovaš L. (1997): Typológia stratégií sociálneho správania v náročných životných situáciách. In: (Eds.): Stratégie správania v náročných životných situáciách. Košice, SvÚ SAV, 47-60.
- Matula P. (1997): Spolková činnosť Čechov, Moravanov a Slezanov na Slovensku po roku 1992. In: Gajdoš M., Konečný S.: Etnické minority na Slovensku: história, súčasnosť, súvislosti. Košice, SvÚ SAV, 94-102.
- Olejník M. (1997): Historický vývoj a súčasné postavenie nemeckej menšiny na Slovensku. In: Gajdoš M., Matula P. (Eds.): Niektoré otázky vývoja národnostných menšín na Slovensku. Košice, SvÚ SAV, 193-209.
- Olejník M. (1997): Nemecká menšina na Slovensku a jej odsun v rokoch 1945 - 1946. In: Gajdoš M., Konečný S. (Eds.): Etnické minority na Slovensku: história, súčasnosť, súvislosti. Košice, SvÚ SAV, 103-113.
- Olejník M. (1997): Transformácia identity spišských Nemcov v závislosti na meniacich sa štátových a sociálnych podmienkach Slovenska v 20. storočí. In: Bačová V. - Kusá Z. (Eds.): Identity v meniacej sa spoločnosti. Košice, SvÚ SAV, 145 - 154.
- Paukovič V. (1997): Hľadanie etnickej identity a jej úloha v meniacej sa slovenskej spoločnosti. In: Bačová V., Kusá Z. (Eds.): Identity v meniacej sa spoločnosti. Košice, SvÚ SAV, 165 - 173.
- Paukovič V. (1997): Sociálne postavenie etnických menšín na Slovensku. In: Gajdoš M., Matula P. /Eds./: Niektoré otázky vývoja národnostných menšín na Slovensku. Košice, SvÚ SAV, 67-84.
- Pirháčová I. (1997): Náročné životné situácie a sociálna nespravodlivosť. In: Lovaš L., Výrost J. (Eds.): Stratégie správania v náročných životných situáciách, Košice, SvÚ SAV, 123-126.
- Staško M. (1997): Determinanty sociálnoekonomického postavenia maďarskej menšiny na Slovensku v 20.storočí. In: Gajdoš M.- Konečný S.(Eds.): Etnické minority na Slovensku: história, súčasnosť, súvislosti. Košice, SvÚ SAV, 11-19.
- Staško M. (1997): Vývoj identity maďarského obyvateľstva na Slovensku. In: Bačová V., Kusá Z. (Eds.): Identity v meniacej sa spoločnosti. Košice, SvÚ, 108-114.

Šutaj Š. (1997): Maďarská menšina a cirkvi na Slovensku v rokoch 1945 - 1948. In: Gajdoš M., Konečný S. (Eds.): Etnické minority na Slovensku: história, súčasnosť, súvislosti. Košice, Spoločenskovedný ústav SAV, 20-33.

Šutaj Š. (1997): Maďarská menšina v povojnovom období na Slovensku - historické súvislosti a súčasné problémy. In: Gajdoš M., Matula P. (Eds.): Niektoré otázky vývoja národnostných menšín na Slovensku. Košice, SvÚ SAV, 85-100.

Výrost J. (1996): Sociálnopsychologická analýza osobných vzťahov. In: Výrost J., Zel'ová A., Lovaš L.: Vybrané kapitoly zo sociálnej psychológie III., Bratislava, Veda, 9-43.

Výrost J. (1997): Interpersonálny kruh a jeho vzťah k stratégiám správania v náročných životných situáciách. In: Lovaš L., Výrost J. (Eds.): Stratégie správania v náročných životných situáciách, Košice, SvÚ SAV, 82-88.

Výrost J. (1997): Náročné životné situácie, stratégie správania a ich vzťahy k príbuzným pojmom. In: Lovaš L., Výrost J. (Eds.): Stratégie správania v náročných životných situáciách, Košice, SvÚ SAV, 6-11.

Kapitoly v monografiách publikovaných v zahraničí

Bačová V. (1997): Identita v sociálnej psychológii. In: Výrost J., Slaměník I. (Eds.): Sociální psychologie / Sociálna psychológia. Praha, ISV, 211-234.

Baumgartner F. (1997): Sociálne poznávanie. In: Výrost J., Slaměník I. (Eds.): Sociální psychologie / Sociálna psychológia. Praha, ISV, 99-124.

Lovaš L. (1997): Agresivita. In: Výrost J., Slaměník I. (Eds.): Sociální psychologie / Sociálna psychológia. Praha, ISV, 315-338.

Lovaš L. (1997): Malé sociálne skupiny. In: Výrost J., Slaměník I. (Eds.): Sociální psychologie / Sociálna psychológia. Praha, ISV, 365-388.

Stainton Rogers W., Stainton Rogers R., Výrost J., Lovaš L. (1997): Worlds apart: Young people's aspirations in a changing Europe. In: Roche J., Tucker S. (Eds.): Youth in Society. Contemporary Theory, Policy and Practice. London, Sage, 26-34.

Výrost J. (1997): Osobné vzťahy. In: Výrost J., Slaměník I. (Eds.): Sociální psychologie / Sociálna psychológia. Praha, ISV, 263-288.

Výrost J. (1997): Postoje a ich zmena. In: Výrost J., Slaměník I. (Eds.): Sociální psychologie / Sociálna psychológia. Praha, ISV, 237-262.

Výrost J. (1997): Predmet a miesto sociálnej psychológie v systéme vied. In: Výrost J., Slaměník I. (Eds.): Sociální psychologie / Sociálna psychológia. Praha, ISV, 9-22.

Výrost J. (1997): Sociálna psychológia osobnosti. In: Výrost J., Slaměník I. (Eds.): Sociální psychologie / Sociálna psychológia. Praha, ISV, 149-180.

Pôvodné vedecké práce (štúdie) v plnom rozsahu publikované v periodikách evidovaných v Current Contents a iných databázach ISI:

Bačová V. (1997): Primordiálny versus inštrumentálny základ etnickej a národnej identity. Československá psychologie, 41, 4, 303-313.

Baumgartner F. (1997): Dimensions of depression in relation to strategies of coping in demanding situations. Studia psychologica, 39, 2, 123-127.

Bolfíková E. (1997): Strategies of fair solving of demanding life situations. Studia psychologica, 39, 2, 119-122.

Bolfíková E., Frankovský M. (1997): Medzigeneračné rozdiely v pocite príslušnosti k „makro „ sociálnym útvarom. Sociológia 29, 1, 55-68.

Frankovský M., Baumgartner F. (1997): Behavior strategies in demanding life situations. Studia psychologica, 39, 2, 103-109.

Gabzdilová S. (1997): Možnosti a problémy vzdelávania v jazyku maďarskom na Slovensku po druhej svetovej vojne do roku 1953. Historický časopis, 45, 4, 612-630.

Hadušovská S. (1997): K teórii spravodlivosti Johna Rawlsa. Filozofia, 1997, 52, 5, 303-309.

Hadušovská S. (1997): Stratégie správania v náročných situáciách - medzipohlavné rozdiely. Studia psychologica, 39, 2, 115-118.

Lovaš L., Výrost J., Baumgartner F., Bolfíková E., Frankovský M., Hadušovská S. (1997): Dimension of social behavior in demanding situations. Studia Psychologica, 39, 2, 91-101.

Lovaš L. (1997): Aggressiveness and behavior strategies in demanding situations. Studia psychologica, 39, 2, 129-132.

Lovaš L. (1997): Vplyv agresivity na percepciu správania účastníkov incidentu z perspektívy obeť. Československá psychologie, 41, 399-408.

Molnár I., Šutaj Š. (1997): Berührungspunkte in der ungarisch - slowakischen soziologischen Forschung. (Macht der Mythen. Geschichtsstereotypen im slowakisch - ungarischen Verhältnis) Südost Europa, (München). Zeitschrift für Gegenwartsforschung, 46, 9-10, 435 - 471. (50%)

Šutaj Š. (1997): Analyse der Debatte um den ungarisch - slowakischen Grundlagenvertrag vom März 1995. (Macht der Mythen. Geschichtsstereotypen im slowakisch - ungarischen Verhältnis). Südost Europa, (München). Zeitschrift für Gegenwartsforschung, 46, 9 - 10, 471 - 491.

Výrost J. (1997): Relationship between interpersonal behavior traits and behavior strategies in demanding life situations. Studia Psychologica, 39, 2, 111-114.

Výrost J., Stainton Rogers R., Stainton Rogers W., Lovaš L. (1997): Describing hard times: A cross-cultural comparison of negative values. Studia Psychologica, 39, 2, 137-152.

Pôvodné vedecké práce (štúdie) v plnom rozsahu publikované doma a v zahraničí v periodikách nevidovaných v Current Contents:

Bačová V. (1997): Zvládanie dvojitej sociálnej identity jedinca. Psychológia a patopsychológia dieťaťa, 32, 2, 149-154.

Baumgartner F., Frankovský M. (1997): K problémom zisťovania stratégií riešenia náročných situácií. Psychológia a patopsychológia dieťaťa, 32, 2, 155-160.

Gabzdilová S. (1997): Etnické menšiny na Slovensku - možnosti výskumu ich historickej pamäti. Slezský zborník, 95, 1 - 2, 86 - 91.

Gajdoš M. (1997): Zmeny v spoločnosti a ich odraz medzi Rusínmi (Ukrajincami) na Slovensku. Slezský sborník, 95, 1 - 2, 127 - 135.

Jurová A. (1997): Niekoľko poznámok k otázkam postavenia Rómov v regióne východného Slovenska v minulosti a súčasnosti. Slezský sborník, 95, 3, 197 - 209.

Lovaš L. (1997): Vplyv situácie a pohlavia na správanie v náročných situáciach. Psychológia a patopsychológia dieťaťa, 32, 2, 144-148.

Olejník M. (1997): Postavenie maďarskej národnostnej menšiny na Slovensku v kontexte vývoja maďarsko - slovenských vzťahov po roku 1989. Slezský zborník, 95, 1 - 2, 111 - 120.

Staško M. (1997): Právne východiská pozemkovej reformy po roku 1945 v kontexte jej vzťahu k maďarskej menšine. Slezský sborník, 95, 1-2, 160-166.

Šutaj, Š. (1997): Dilema o výmene obyvateľstva. Dilema, 1, 45 - 47.

Výrost J. (1997): Trochu terminológie: životné udalosti, stresové situácie, náročné životné situácie a ich zvládanie respektíve stratégie riešenia. Psychológia a patopsychológia dieťaťa, 32, 2, 140-143.

Publikácie v plnom rozsahu (štúdie) uverejnené v zborníkoch publikovaných v zahraničí (nie abstrakty):

Gajdoš M. (1966): Rusyny (Ukrajincy) Slovaččyny pišľa druhoji svitovoji vijny (istoriohrafičnyj narys). In: Materialy Mižnarodnoji naukovoji konferenciji "Vidrodženňa ukrajins'koji deržavnosti: problemy istoriji ta kul'tury". Častyna I. Odesa, 73 - 74.

Konečný S. (1996): Ukrajins'ka deržavnist' i rusyny u Slovaččyni pišľa peršoji svitovoji vijny. In: Materialy Mižnarodnoji naukovoji konferenciji "Vidrodženňa ukrajins'koji deržavnosti: problemy istoriji ta kul'tury". Častyna I. Kyjiv, 47 - 48.

Šutaj Š. (1997): Die ungarische Minderheit in der Slowakei während der nachkriegsetwicklung. In. Nationalen frage und vertreibung in der Tschechoslovakei und Ungarn 1938 - 1948. Verlag der Österreich Akademie der Wissenschaften, Wien, 81 - 89.

Publikácie v plnom rozsahu (štúdie) uverejnené v zborníkoch publikovaných doma (nie abstrakty):

Bolfíková E., Frankovský M. (1997): Analýza medzigeneračných rozdielov v chápaní pocitu príslušnosti občanov k veľkým sociálnym útvarom. In: Gbúrová M. (red.): Politický systém Slovenskej republiky /stav - kontexty - perspektíva/. Prešov, FF UPJŠ, 138-143.

Frankovský M. (1997): The Psychological Aspects of Group Problem Solving and the Possibilities of Their Application in Strategic Decision Making. In. Ekonomika podnikov a regiónov - 1997 I. diel. Ekonomická univerzita Bratislava, Košice, 149-152.

Hadušovská S., Baumgartner F. (1997): Medzigeneračné vnímanie sociálnej identity. In: Gbúrová M. (red.): Politický systém Slovenskej republiky /stav - kontexty - perspektíva/. Prešov, FF UPJŠ, 148-158.

Homištinová, M. (1997): Podmienky rozvoja národnostnej kultúry na Slovensku po roku 1989. In: Gbúrová M. (red.): Politický systém Slovenskej republiky /stav - kontexty - perspektíva/. Prešov, FF UPJŠ, 90-94.

Paukovič V. (1997): Etnická identita a jej rola v politickom živote slovenskej spoločnosti. In: Gbúrová M. (red.): Politický systém Slovenskej republiky /stav - kontexty - perspektíva/. Prešov, FF UPJŠ, 87 - 90.

Pirháčová I., Lovaš L. (1997): Osobná identita rozdielnych generácií /vzájomné vzťahy/. In: Gbúrová M. (red.): Politický systém Slovenskej republiky /stav - kontexty - perspektíva/. Prešov, FF UPJŠ, 144-147.

Šutaj, Š. (1996): Slovak - Hungarian Relation after World War II and the Present Situation. In: Benža, M.: The truth about 1100 years of our neighborhood. Bratislava, Slovakia plus, 72 - 84.

Šutaj, Š. (1996): Slovensko - maďarské vzťahy po druhej svetovej vojne a súčasnosť. In: Benža, M.: Pravda o 1100 ročnom susedstve. Bratislava, Slovakia plus, 72 - 84.

Vyžiadané prednášky na vedeckých podujatiach s medzinárodnou účasťou:

Jurová, A.: K otázkam postavenia Rómov na Slovensku pred rokom 1989 (Zu den Fragen der Situation der Roma vor 1989). Symposium "Die Roma in Österreich und in der Slowakei. Kultur und Perspektiven der Integration" organizované Rakúskym veľvyslanectvom, Rakúskym kultúrnym centrom a Švajčiarskou nadáciou Pro Helvetia, Košice 18. - 20. júna 1997.

Vyžiadané recenzie rukopisov monografií a vedeckých prác v zahraničných časopisoch, príspevkov na konferencie s medzinárodnou účasťou, oponovanie zahraničných grantových projektov:

Gajdoš M.: oponovanie 1 grantového projektu - Česká republika

Lovaš L.: oponovanie 1 grantového projektu - Česká republika

Výrost J.: oponovanie 2 grantových projektov - Česká republika

Citácie (r. 1996):

BAČOVÁ, V., ZEĽOVÁ, A.: Etnické menšiny na Slovensku. Sociológia, 1993, 25, 4-5, s. 417-431.

Iné citácie: 1

1. Čambalíková, M., Páleníková, E., Petřík, B.: Tolerancia na Slovensku. Situácia a možnosti pôsobenia. EMPO - Organizácia na pomoc ľuďom v núdzi. Bratislava 1996, s. 50.

BAČOVÁ, V., HOMIŠINOVÁ, M., COOPER, M.P.: Problémy reformy verejnej správy na Slovensku vzhľadom na národnostne zmiešané oblasti. Sociológia, 1994, 5-6, s. 438-446.

Iné citácie: 2

1. Čambalíková, M., Páleníková, E., Petřík, B.: Tolerancia na Slovensku. Situácia a možnosti pôsobenia. EMPO - Organizácia na pomoc ľuďom v núdzi. Bratislava 1996, 62 strán, s. 60.

2. Kusá, Z.: Problémové polia slovenskej sociológie, Bratislava FF UK, 1996, s. 36.

BAUMGARTNER, F.: Posudzovanie situácií interpersonálnej agresie a jeho vzťah k stratégiám správania. Československá psychologie, 1995, 39, 4, s. 289-299.

Citácie v databázach ISI: 1

1. Lovaš L., Trenková Š. : Aggression and perception of an incident. Studia Psychologica, 1996, 38, 4, s. 265-270 (265).

BAUMGARTNER, F., HADUŠOVSKÁ, S.: Začlenenie človeka v sociálnych skupinách ako aspekt identity - porovnanie medzigeneračných rozdielov. In: Bačová, V.(ed.): Historická pamäť a identita. Košice, SvÚ SAV, 1996, s. 177-195.

Citácie v databázach ISI: 1

1. Kusá, Z., Valentšíková, B.: Sociálna identita dlhodobo nezamestnaných. Sociológia, 1996, 28, 6, s. 539-556 (541).

GABZDILOVÁ, S.: Schools in the Slovak Republic with instruction in the Hungarian language - present status. In.: Plichtová, J.(ed.): Minorities in Politics, Bratislava 1992, s. 164 - 173.

Iné citácie: 1

1. Lanstyák, I., Szabómihaly, G.: Contact varieties of Hungarian in Slovakia: a contribution to their description. In.: International Journal of the Sociology of language 112, (1995), s. 130.

GABZDILOVÁ, S.: Vzdelanie, vzdelanostná úroveň a vzdelanostná štruktúra obyvateľstva SR vo vzťahu k etnickému členeniu. In.: Sociológia 26, 1994, č. 5 - 6, s. 473 - 478.

Citácie v databázach ISI: 1

1. Matula, P.: České spolky v Slovenskej republike a ich prezentácia problémov českej menšiny. In.: Sociológia 28, 1996, č. 4, s. 315.

Iné citácie: 1

1. Čambalíková, M., Páleníková, E., Petřík, B.: Tolerancia na Slovensku situácia a možnosti pôsobenia. Bratislava 1996, s. 51, 56.

GAJDOŠ, M., KONEČNÝ, S.: K politickému a sociálnoekonomickému postaveniu Rusínov-Ukrajincov na Slovensku v povojnových rokoch. Košice 1991, 186 s.

Citácie v databázach ISI: 1

1. Barnovský, M.: K otázke takzvaného ukrajinského buržoázneho nacionalizmu na Slovensku. Historický časopis, roč. 43, 1996, č. 1, s. 64, 68 a 69. (3 x)

GAJDOŠ, M., KONEČNÝ, S.: Postavenie Rusínov-Ukrajincov na Slovensku v rokoch 1948 - 1953. Praha 1994, 153 s.

Iné citácie: 2

1. Barnovský, M.: cit. štúdia, s. 70, 75 a 78. (3 x)
2. Vanat, I.: Prjašivskij sobor 1950 roku: polityčnyj namir i joho realizacija. Dukľa, roč. 44, 1996, č. 6, s. 69.

GAJDOŠ, M., KONEČNÝ, S.: Do pytanňa pro polityko-pravove stanovyšče rusyniv-ukrajinciv u Slovaččyni (1944 - 1948). In: Mižnarodni zv-jazky Ukrajinu: naukovy pošuky i znachidky, vyp. 5, Kyjiv 1995.

Iné citácie: 1

1. Dergačov O. et alii: Ukrajins-ka deržavnist' u XX stolitti. Istoriko - politolohičnyj analiz. Kyjiv 1996, s. 414, 195.

HOMIŠINOVÁ, M.: Maďarské politické subjekty v politickom systéme Slovenska. In: Parlamentná demokracia a formovanie občianskej spoločnosti. Prešov FF UPJŠ, 1995, s. 110-114.

Iné citácie: 1

1. Čambalíková, M.-Páleníková, E.-Petřík, B.: Tolerancia na Slovensku, situácia a možnosti pôsobenia, Bratislava 1996, s. 52,53.

HOMIŠINOVÁ, M., ŠUTAJ, Š.: Maďarská menšina v procesoch spoločenskej transformácie. In: Zel'ová, A.: Etnické minority na Slovensku v procesoch sociálnych premien. Veda, Bratislava 1994, s. 71-79.

Iné citácie: 1

1. Bačová, V.: Etnická identita a historické zmeny. Veda, Bratislava 1996, s. 67.

JUROVÁ, A.: Vývoj rómskej problematiky na Slovensku po roku 1945. Bratislava, Goldpress Publishers 1993, s. 139.

Iné citácie: 8

1. Čambalíková, M., Páleníková, E., Petřík, B.: Tolerancia na Slovensku. Situácia a možnosti pôsobenia. Bratislava 1996, s. 55, 61.
2. Šedivý, V., Maroši, V.: Postavenie národnostných menšín na Slovensku. Minority Rights Group Slovakia. Bratislava 1996, s. 22.
3. Alexander, M.: recenzia publikácie in: Die Roma in der Slowakei: ein Literaturbericht. Bohemia Band 37/1996, s. 234.
4. Mann, A.B.: Motivácia - základný predpoklad úspešného vzdelávania rómskych žiakov. In: Přemysl Pitter a multikulturní výchova romských žáků. Ústí nad Labem 1996, s. 47 - 62.
5. Mann, A.B.: Sozialer Wandel bei der Roma in der Slowakei seit 1989. In: Südosteuropa, Zeitschrift für Gegenwartforschung /München/, 45, 1996/3, s. 267 - 281, v poznámke 3, s. 269.
6. Davidová, E.: Cesty Romů. Romano drom. Olomouc 1995, s. 10, 13, část třetí, kap. 9, s. 141, část štvrtá, kap. II - s. 190 - 218 (prevzaté celé pasáže z mojej knižky).
7. Mann, A.B.: Ograniczanie swobody porusania sie Romów wedrujacych na Slowaciji. In: Stanely wozy kolorowe. Tarnów 1996, s. 21 - 24.

8. Mann, A.B.: Problém identity Rómov. 35 s. súčasť KDP "Rómovia v majoritnej spoločnosti na Slovensku"(Dynamika etnosociálnych a kultúrnych vzťahov). Súbor štúdií. Bratislava 1996.

JUROVÁ, A.: Riešenie rómskej problematiky na Slovensku po roku 1945. In: Neznámi Rómovia. Bratislava 1992, s. 91-101.

Iné citácie : 3

1. Balvín, J.: Histórie Romů v českých zemích. Listy, 1996/2, s. 86-90.

2. Mann, A.B.: Vývoj spôsobu bývania rómskeho obyvateľstva na Slovensku. In: Postup pri zabezpečovaní programu obnovy dediny. Zborník z medzinárodného seminára. Bratislava 1993, s. 35 - 41. Súčasť KDP 1996.

3. Recenzia in: Alexander, M.: Die Roma in der Slowakei: ein Literaturbericht. Bohemia Band 37/1996, s. 235.

JUROVÁ, A.: Vzdelanostný handicap u rómskeho obyvateľstva - spôsoby jeho doterajšieho prekonávania a perspektívne možnosti. Sociológia, č. 5-6, 1994.

Iné citácie: 1

1. Čambáliková, M., Páleníková, E., Petřík, B.: Tolerancia na Slovensku. Situácia a možnosti pôsobenia. Bratislava 1996, s. 55, 56, 61.

JUROVÁ, A., ŠALAMON, P.: Košice a deportácie Židov.

Citácie v databázach ISI: 1

1. Výberová bibliografia slovenskej historiografie za rok 1994. Historický časopis 1996/4, s. 763.

JUROVÁ, A.: Die Roma In der Slowakei nach 1945. Ethnos - Nation. Köln 1994/2, s. 29 - 47.

Iné citácie: 2

Alexander, M.: Die Roma in der Slowakei: ein Literaturbericht. Bohemia Band 37/1996, s. 235.

Sommer, K.: Poznámky k problematice výzkumu cikánské (romské) otázky v českých zemích po roce 1945. Slezský sborník 1996/3, s. 246 - 252.

LOVAŠ, L., PIRHÁČOVÁ, I.: Medzigeneračné súvislosti osobnej identity. In: V. Bačová (Ed.): Historická pamäť a identita. SvÚ SAV, Košice, 1996, s. 196-212.

Citácie v databázach ISI: 1

1. Kusá, Z., Valentšíková, B.: Sociálna identita dlhodobo nezamestnaných. Sociológia, 1996, 28, 539-558.

PAUKOVIČ, V.: Etnická štruktúra Slovenska, jej vývoj, demografické a sociálne charakteristiky. Sociológia č. 5 - 6, roč. 26, 1994, s. 425 - 437.

Citácie v databázach ISI: 1

1. Matula, P.: České spolky v Slovenskej republike. Sociológia č. 4, roč. 28, 1996 s. 309 - 314.

Iné citácie: 2

1. Šutaj, Š. Maďarská menšina na Slovensku. In: Tolerancia v slovensko - maďarských vzťahoch. Trnavská univerzita, PHARE, Bratislava 1995, s. 57.

2. Čambalíková, M., Páleníková, E, Petřík, B.: Tolerancia na Slovensku situácia a možnosti pôsobenia. EMPO, PHARE, Bratislava 1996, s. 51, 55.

PAUKOVIČ, V.: Národnostná otázka v období transformácie slovenskej spoločnosti. In: Parlamentná demokracia a formovanie občianskej spoločnosti. Prešov 1995.

Iné citácie: 1

1. Čambalíková, M., Páleníková, E, Petřík, B.: Tolerancia na Slovensku situácia a možnosti pôsobenia. EMPO, PHARE, Bratislava 1996, s. 52, 54, 57.

PAUKOVIČ, V.: Vzťahy Slovákov a národnostných menšín v národnostne zmiešaných oblastiach Slovenska. In: Minoritné etnické spoločenstvá na Slovensku v procesoch spoločenských premien. Bratislava 1994.

Iné citácie: 1

1. Šutaj, Š.: Slovensko - maďarské vzťahy po druhej svetovej vojne a súčasnosť. In: Pravda o 1100 ročnom susedstve. Bratislava 1996, s.7.

PAUKOVIČ, V.:, SZEDLÁKOVÁ, E.: K problematike vývoja a postavenia rusínsko - ukrajinského etnika na Slovensku. Etnické menšiny na Slovensku /Ed. V. Paukovič/, SvÚ SAV, Košice 1991, s. 129 - 134.

Iné citácie: 1

1. Ondrejovič, S.: Sprachkontakte in Mitteleuropa. In: Kontaktlinguistik Contact linguistics Linguistique de contact, Walter de Gruyter, Berlín - New York 1997, s. 1677.

PAUKOVIČ, V.: Základné sociálne a demografické charakteristiky maďarskej národnostnej menšiny v Česko - Slovensku. In: Vývoj a postavenie maďarskej národnostnej menšiny na Slovensku po roku 1948, Košice 1990, s. 36 - 53.

Iné citácie: 1

1. Szabómihály, G.: Slovakisch - Ungarisch Sprachkontakte in Mitteleuropa. In: Kontaktlinguistik Contact linguistics Linguistique de contact, Walter de Gruyter, Berlín - New York 1997, s. 1684.

PAUKOVIČ, V.: Vzťahy Slovákov a národnostných menšín v národnostne zmiešaných oblastiach Slovenska. SvÚ SAV, Košice 1990.

Iné citácie: 2

1. Molnár, I., Šutaj, Š: Berührungspunkte der ungarischen und slowakischen Sozialforschung. In: Südosteuropa. Zeitschrift für gegenwartsforschung. 46. Jahrgang. Hcft 9 - 10 / 1997, s. 426 - 435.

2. Bačová, V.: Etnická identita a historické zmeny. Štúdiá obyvateľov vybraných obcí. Veda, Bratislava 1996, s. 74.

ŠUTAJ, Š.: Maďarská menšina na Slovensku 1945 - 1948. Veda, Bratislava 1993.

Citácie v databázach ISI: 1

1. Čierna - Lantayová, D.: Medzinárodné súvislosti prístupu k maďarskej menšine na Slovensku v rokoch 1944 - 1948. In: Historický časopis, roč. 44, č. 2, 1996, s. 251, 254, 260.
Iné citácie: 2

1. Vadkerty, K.: A deportálások. (A szlovákiai magyarok csehországi kényszerközmunkája 1945 - 1948 között. Kalligram. Bratislava 1996, s. 97 - 128.

2. Bačová, V.: Etnická identita a historické zmeny. (Štúdiá obyvateľov vybraných obcí Slovenska). Veda, Bratislava 1996, s. 51, 57, 58, 59, 61, 143.

ŠUTAJ, Š.: Reslovakizácia. Zmena národnosti časti obyvateľstva Slovenska po II. svetovej vojne. Košice 1991.

Citácie v databázach ISI: 1

1. Čierna - Lantayová, D.: Medzinárodné súvislosti prístupu k maďarskej menšine na Slovensku v rokoch 1944 - 1948. In: Historický časopis, roč. 44, č. 2, 1996, s. 253.

Iné citácie: 1

1. Bačová, V.: Etnická identita a historické zmeny. (Štúdiá obyvateľov vybraných obcí Slovenska). Veda, Bratislava 1996, s. 59, 143.

ŠUTAJ, Š. - ZELOVÁ, A.: Niektoré demografické údaje o vývoji ukrajinského obyvateľstva v Československu. In: Vývoj a postavenie ukrajinskej národnosti na Slovensku v období výstavby socializmu. Košice 1989.

Iné citácie: 1

1. Šedivý, V., Maroš, V.: Postavenie národnostných a etnických menšín v Slovenskej republike. (ed) Minority Rights Group - Slovakia. Bratislava 1996, s. 25.

ZELOVÁ, A., BAČOVÁ, V., ŠUTAJ, Š., VÝROST, J.: Interpretácia slovensko-maďarských vzťahov v súvislosti s vybranými etnickými a sociálnopsychologickými charakteristikami. Košice 1992.

Iné citácie: 1

1. Bačová, V.: Etnická identita a historické zmeny. (Štúdiá obyvateľov vybraných obcí Slovenska). Veda, Bratislava 1996, s. 57, 74, 144.

ŠUTAJ, Š.: Maďarská otázka na Slovensku v rokoch 1948 - 1970. In: Vývoj a postavenie maďarskej národnostnej menšiny na Slovensku po roku 1948. (ed. Šutaj, Š.)

Iné citácie: 1

1. Bačová, V.: Etnická identita a historické zmeny. (Štúdiá obyvateľov vybraných obcí Slovenska). Veda, Bratislava 1996, s. 59, 143.

ŠUTAJ, Š.: Akcia Juh. Odsun Maďarov zo Slovenska do Čiech v roku 1949. Ústav pro soudobé dějiny AV ČR. 1993.

Iné citácie: 2

1. Srb, V.: Asimilace a přelánění národnosti obyvatelstva v Československu ve světle sčítání lidu 1950 - 1991. In: Demografie, roč. 38, 1996, č. 3, s. 157.

2. Vadkerty, K.: A deportálások. (A szlovákiai magyarok csehországi kényszerközmunkája 1945 - 1948 között. Kalligram. Bratislava 1996, s. 97 - 128. (6x)

ŠUTAJ, Š.: Changes of national identity in historical development. In: Plichtova, J.: Minorities in Politics. Bratislava 1992, p. 183.

Iné citácie: 1

1. Plichtová, J.: Československo ako viackultúrny štát v kontexte historického vývoja 1918 - 1992, In: Minority v strednej a východnej Európe. Správa Minority Rights Groups. Londýn 1995, s. 19. (v slovensko aj v anglickom jazyku)

ŠUTAJ, Š.- BAČOVÁ, V.: Reslovakisation. The Changes of Nationality and Ethnic Identity in Historical Development in Slovak - Hungarian Environment. European Scientific Conference Nation and State. Small Nations and Ethnic Minorities in an Emerging Europe. Maribor, February, 3-5, 1992, Abstract s. 2.

Iné citácie: 2

1. Lovaš, L., Výrost, J.: The role of social psychology in interdisciplinary research. In. Methodological challenges of interdisciplinary research in the social sciences. HSRC Publishers Pretoria 1996, p. 227.

2. Bačová, V.: Etnická identita a historické zmeny. (Štúdia obyvateľov vybraných obcí Slovenska). Veda, Bratislava 1996, s. 139.

ŠUTAJ, Š.: K možnostiam výskumu historickej pamäte. In. Dějiny a paměť - odboj a kolaborace za druhé světové války. Cahiers du CEFRES N. 6. Francouzsky ústav pro výzkum v společenských vědách. Praha 1995, p.17 - 25.

Iné citácie: 2

1. Gabzdilová, S.: Historická paměť - jeden z formatívnych fenoménov interpretácie dejín. In.: Historická paměť a identita. (ed. Bačová, V.) Košice 1996, s. 41.

2. Jurová, A.: "Oral history" - prameň a metóda skúmania historickej pamäti. In.: Historická paměť a identita. (ed. Bačová, V.) Košice 1996, s. 70, 73.

VÝROST, J., BAČOVÁ, V.: Medzigeneračné súvislosti sociálnej identity vybranej vzorky obyvateľov SR. In: V. Bačová (Ed.): Historická paměť a identita. Spoločenskovedný ústav SAV, Košice 1996, s. 141-157.

Citácie v databázach ISI: 1

1. Kusá, Z., Valentšíková, B.: Sociálna identita dlhodobo nezamestnaných. Sociológia, 28, 1996, 6, s. 539-556.

VÝROST, J.: K psychometrickým vlastnostiam modelu štruktúry črt interpersonalného správania J.S.Wigginsa, reprezentovaného metodikou IAS-R. Československá psychologie, 1992, č.6, s. 571-581.

Iné citácie: 1

1. Frankovský, M.: Argumentatívnosť v kontexte osobnostných vlastností. In: Zb. Retrospektíva, realita a perspektíva psychológie na Slovensku. Bratislava, SPS, 1996, s. 73-75.

VÝROST, J., LOVAŠ, L.: Hlavné trendy vývoja koncepcie lokalizácie kontroly. Československá psychologie, 1984, 28, s. 133-143.

Iné citácie: 1

1. Medved'ová, L.: Štruktúry sebaocenenia a lokalizácia kontroly ako moderátory zvládania stresu u stredoškólkov. Psychológia a patopsychológia dieťaťa, 1996, 2, s. 120-134.

Príloha č. 4

Údaje o pedagogickej činnosti pracoviska

Uviest' menný zoznam kmeňových pracovníkov ústavu pôsobiacich ako prednášatelia semestrálnych predmetov a ako vedúci semestrálnych cvičení (seminárov) v roku 1997, názvu semestrálneho predmetu alebo cvičenia (semináru), počtu hodín prednášok alebo cvičení (seminárov) týždenne a úhrnne za semester, názvu katedry a vysokej školy.

Viera Bačová, Vývinová psychológia, 2/1, 24/12, Katedra psychológie, FF Prešovskej univerzity

Eva Bolfiková, Postgraduálne špecializačné štúdium Stredne zdravotnej školy, Moyzesova ul. Košice
- prednášky - 34 hodín

L. Lovaš - Prednášky: Metodológia 2+2 hod. týžd., Katedra psychológie FF PU

Cvičenia: Metodológia 2 týždenne, 24 ročne

J. Výrost - Sociálna psychológia, 2/2 LS, ZS, 24/24 ročne, Katedra psychológie FF PU v Košiciach

J. Výrost - Výskum trhu 2/0 ZS, 24 ročne, Podnikovohospodárska fakulta EU v KE

V. Paukovič - Semestrálne prednášky:

Všeobecná sociológia: Podnikovo - hospodárska fakulta EU Košice - 2. ročník, 48 hodín

Fakulta humanitných a prírodných vied PU Prešov - 2 ročník LS, 3 ročník ZS, 40 hodín

Sociologický výskum metódy a aplikácie: Filozofická fakulta PU, Prešov - 3 ročník, 30 hodín

Sociologické teórie: Filozofická fakulta PU Prešov - 1 ročník, 10 hodín

V. Paukovič, Semestrálne semináre:

Všeobecná sociológia: Fakulta humanitných a prírodných vied PU, Prešov - 2 ročník LS, 3 ročník ZS, 40 hodín

Sociologický výskum - metódy a aplikácie: Filozofická fakulta PU, Prešov, 3. ročník, 30 hodín

Príloha č. 5

Údaje o medzinárodnej vedeckej spolupráci

Vyslanie vedeckých pracovníkov do zahraničia na základe dohôd:

Krajina	Druh dohody					
	MAD, KD, VTS		mediústavná		ostatné	
	Meno pracovníka	Počet dní	Meno pracovníka	Počet dní	Meno pracovníka	Počet dní
Česká republika			M. Gajdoš	2		
Holandsko					F. Baumgartner	5
Česká republika					P. Matula	83
Česká republika					L. Lovaš	2
Česká republika					J. Výrost	2
Poľsko					M. Olejník	3
Poľsko	S. Hadušovská	21				
Poľsko					Š. Šutaj	3
Poľsko					M. Olejník	3
Maďarsko			M. Homišinová	5		5
Maďarsko			V. Paukovič	5		5
Česká republika					P. Matula	3
Anglicko					J. Výrost	10
Anglicko					L. Lovaš	10
Ukrajina	M. Gajdoš	7				
Ukrajina	S. Konečný	7				
Maďarsko					Š. Šutaj	1
Počet vyslaní spolu	3	35	3	12	11	135

Prijatie vedeckých pracovníkov zo zahraničia na základe dohôd:

	Druh dohody					
	Meno pracovníka	Počet dní	Meno pracovníka	Počet dní	Meno pracovníka	Počet dní
Anglicko					E. Harris	7
Kanada					P. R. Magocsi	3
Ukrajina					I. Sjusko	3
Maďarsko					A. Divičanová	1
Česká republika					I. Slaměnik	1
Česká republika					J. Janoušek	4
Ukrajina					V. Tarasenko	2
Ukrajina					T. Toičkina	2
Ukrajina					S. Vidňanskýj	2
Krajina	MAD, KD, VTS		mediústavná		ostatné	
Počet prijatí spolu					9	25

Vysvetlivky:

MAD - medziakademické dohody , KD- kultúrne dohody, VTS - vedecko-technická spolupráca